

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáca u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban átveve:
Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 „ — „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Vidékre postán szállítva:
Egész évre . . . 12 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 „ — „

NAGYVÁRAD, márczius 22.

Hofman Jankel.

Hofman Jankel sorakozik Jäger Dávid, Káhn Ezechiél stb. urakhoz, kik már elébb kivették részüket a hivatalos lap árverési rovatában hasábszámra és elárvereztették egy egész község nyomorult éhenhalással küzdő lakóinak magukhoz kaparított földecskéit. Hofman Jankel az ő iskolájukból került ki s a hivatalos lap tegnapi számának árverési rovatát ő dominálja s folyó évi április hó 26-án a »Magyar leszámítoló és pénzváltó bank« javára esetleg becsáron alul is el fog árvereztetni Felső-Apsa község, melyet Hofman Jankel, Jägerék tanítványa oly sok éven át, fáradságos munka és küzdés árán megszerzett.

Hofman Jankelnek érdektársai is vannak, kik igényt tartanak Felső-Apsa lakóinak minden ingatlanára, de talán testére és lelkére is. Ime a diszes névsor: Hofman Etye férj, Rózenberg Mardkonné, Vízeli Hendel, Kaufman Jakab, Zelmanovics Dávid, Adler Dhaim, Gutman Szachlye stb.

Felütöttük a térképet és megkerestük rajta Felső-Apsát. Megtaláltuk. Fekszik: Máramaros vármegye szigeti járásában 2242 oláh és német lakossal, tartozik a técsői választókerületbe, melyet a szabadelvűpárti Réty Mihály képvisel, kinek még egy szavát sem hallottuk a magyar parlamentben, arról, hogy Máramaros megye lakosainak amugy is szegényes existenciáját tönkreteszti az ott uralkodó kufár

had, de talán benne van azon bizottságban, mely az észak-kelet-magyarországi kifosztott népek talpraállítására alakult és közreműködött, hogy a bizottság tevékenysége végkép kátyuba jusson.

Arról is hallottunk, hogy igen serényen működnek a lakosság fölsegítésén, oktatásán állami segélyek és gazdasági tanfolyamok útján, de az a törekvés csak azokra vonatkozik, azokat dédelgetné, akik már vagyoniilag tönkre mentek, s a pusztulástól úgy ahogy megkímélt népre nem gondol senki. Ezt bizonyítja a Hofman Jankel árverési hirdetménye. A szemérmelen üzérkedés, uzsoráskodás még mindig tart s a hernyó ott hagyja azt a fát, melyet már megfosztott lombjától s égnek meredő száraz ágakká silányított s átvonul olyan területre, ahol még van pusztítani való. Az elhagyott helyen működik a magyar jóléti bizottság s mellette Hofman Jankelék s újabb bázist készítenek a magyar bizottság működése számára. És a földmivelésügyi miniszter a bizottság örvendező jelentését veszi az elért eredményről, az állami telepek virágzásáról, a gazdasági ismeretek terjedéséről. Másnap pedig Felső-Apsa község hasábszámra terjedő árverési hirdetménye jelenik meg a magyar hivatalosban.

Ez is jelent valamit. Azt jelenti a földmivelésügyi miniszter urnak, hogy eddigi tevékenységével bármennyire is nehezebb esnék neki — hagyjon fel. A hernyó mászik, messze elmászik és ha már nem talál természetes lombot, belekap a mesterségesen, kietlen sziklákra plántált ültetvényekbe is, mikre a termő

humust úgy hordta fel a miniszter ur a hátán puttonokba, hogy megéljen a gyenge plánta.

Hasztalan minden erőlködés. Elején kell kezdeni a munkát s nem a közepén vagy inkább a végén. Az elköltött száz- ezrek mit sem érnek, míg két sorompó fel nem állítatik, egyik a galicziai határszélre, másik az észak-keleti vidékeken pusztító üzérkedés meggátlására, hogy ne kelljen »Aspica de sus« község lakóinak földön futókká lenniök, vagy a folyó évi április hó 26-án tartandó általános árverésen földecskéjüket újra megvásárolniök.

A Hrvatska Sloga mosakodik. Ugy látszik, hogy a Hrvatska Sloga megbánta azt az otrombaságot, a meiyet a napokban Ferencz Ferdinánd trónörökös nevében követett el. Szeretné lemosni magáról a szennyet és erősen mosakodik. Egyik legutóbbi számában ugyanis a következő közlemény jelent meg:

«A Voce del Popolo»-ban egy 17-ről keltezett, bécsi táviratot olvastunk s ez a mi tudósításunkat, mely a fumei kikötőben történt esetről szólt, kezdettől végig meg hazudtolja és koholtnak állítja. Ezt a fumei esetet mi más lapokból vettük át, a melyeknek Fiuméből írták meg s minthogy az egész Fiumében és a partvidéken beszéltek róla, mi is bona fide közöltük.»

Bujosdi a szabadelvűi pártban.

Együtt van a nagy párt és kifelé minden áron azt akarják elhitetni, hogy a klubban belül a legszebb összhang uralkodik. A laikus, aki nem tudja megkülönböztetni a piccolo hangját a bombardonétól, talán el is hiszi; de a zeneértő ember fülét disharmonikus hangok ütök

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

ALKONY.

Írta: Stella.

Vasárnap délután van s a postás kisaszony ott ül esinosan, kényelemmel berendezett szobájában. Elvezi a nyugalmat, mely az egész heti folytonos munka után oly jól esik. Künn sűrű cseppekben esik az eső. A nap nem mutatja magát már napok óta. Délelőtt ugyan nagy erőfeszítést fejtett ki, hogy a tájat borító sűrű felhőket szétszaggassa, nem sikerült, aranyos tányérját vastag áthatolhatatlannak látszó burrok takarta el. Az egész táj, az egész falu szomorú, barátságatlan képet öltött, mindenütt sáv, feneketlen fekete sáv, hideg nedves köd. A kinek nem kellett künn járni e napon, örülhetett, nem is láthatott az ember egy lelkét sem, a falu egyetlen végtelen hosszú utczája teljesen néptelen volt. A szomorú, szinte borzalmas esőndel csak nagy ritkán szakította meg egy-egy baromfival, terménnyel megrakott kosznak fájdalmas döcögése, nyikorgása, mert az ut nem éppen aszfalt simaságu, a mély kátyúk sűrű egymásutánban váltják fel egymást. Egy-egy kocsis elhaladására a kocsiny ablakokból kíváncsi arczok kandikálnak ki, sájnálattal nézve a szerencsétlenekre, kik ilyen rettenetes időben is kénytelenek odahagyni otthonukat.

Emma álmosan nyújtózkodott kényelmes karszékében a kellemes meleget árasztó kályha mellett. Jól eső érzés vett rajta erőt azon gondolatra, hogy nem kell az irodában lennie, hogy itt ülhet izléses kedves kis otthonában s átadhatja magát az egyedüllét kellemeségeinek. Aztán meg a sorsára gondolt, mely annyi hányattatás után oly biztos, oly nyugodt ma már és hálásan tekintett az ég felé. Szemei azután egy a falon függő borostyánnal körül futtatott női arczképen akadtak meg. Mennyi hála, mennyi gyöngédség volt e képre függesztett szemekben kifejezve! Hisz tulajdonképpen neki, a kép ábrázolójának köszönheti azt a nyugodt, biztos gond nélkül sorsot, mely annyi szenvedés, annyi megpróbáltatás után osztályrésze lett. Gondolatban átfutotta egész eddigi életét. Látta magát mint egészen kicsiny gyámoltalan gyermeket az édes, a szerető, gondos anya ölelő karjai között. Még most is érezni vélte a puha meleg anyai kéz gyöngéd érintését, a mint bodros fűrtös fejecskejét simogatja. E kedves képnél sokáig időzött, — karjait önkénytelen kiterjeszté, hogy a drága, oly korán elvesztett anya alakját körülölelje. Karjai lehanyatlottak, szemei megleittek könnyel, egy szomorúan borzasztó látomány jelent meg előtte. Az édes anya holtteste feküdt a ravatalon. Még most is látta a temérdek viaszgyertyáktól, virágoktól körülvevett ravatalt, a néma sötét alakokat, kik házukba ki be jártak s kik mindenike megsimogatta, megeőkölte őt. Még mintha hallotta volna az emberek

részvételtjes szavait: »Szegény kis árva, szegény kis árva!«

Néhány hét mulva az árva házban találta magát. Erre az időre, erre a nyolcz évre nem szeretett visszagondolni. Pedig nem volt rossz dolga, tanítónői szerettek, társai azonban kevésbé, hideg, magába zárkózott természettel bírt. Ha dolgait elvégezte, a helyett, hogy a többivel mulatott, szórakozott volna, félreült és gondolkodott. Hogy miről, ő maga sem tudta, gyakran semmiről, de el tudott ülni órahosszat egy helyben, tétlenül szó nélkül és hámulni a nagy semmisségbe. Kis társai igyekeztek őt felrázni e melázásából, de végre mikor látták, hogy kedvetlenül, erőltetve játszik, hgy teszi a mit mondanak csupán azért, hogy panasz ne essék reá, hát magára hagyták... Így nőtt fel szeretet, gyöngédség, barátnő nélkül, pedig mennyire vágyott szeretet után. Mennyire sóvárgott e sívár, katonás fegyelmezett környezetben azon boldigitó érzés után!

Visszapillantásában egész tizenhat éves koráig jutott el, a midőn reményektől dagadó kebellet lépett a világba. A posta tanfolyamot kitünő sikerrel végezte s esakhamar alkalmazást is nyert, mint posta kezelő. De ezek a vérmes remények, melyekkel a nagy világba indult, esakhamar csalának bizonyultak. Csinos, sőt szép leány volt, sok kísértésnek kitéve tapasztalatlansága, no meg az a leküzdhetetlen vágy, keresni azt a meleg, puha, szeretetteljes otthont, sok sok keserőséget okoztak neki, mert hát nem találta meg a mit keresett. Nem tu-

meg. A legutóbbi hamis accordot ismét csak gr. Tisza István produkálta, aki a legutóbbi beszédében a cseh aspirációkkal és a szláv föderalizmussal kaczerkodott és evvel — hogy magyar néven nevezzük a gyermeket — fel-fricskázta a miniszterelnök politikai irányát. Minden gyerek tudja, hogy Deák Ferencz rendíthetetlen elve volt, hogy a dualizmus csak akkor ér valamit, ha Ausztria német hegemonia alatt egységes, alkotmányos, parlamentáris állam, sőt azt is tudják, hogy a korona határozott óhaja, hogy Ausztriában is helyreálljon a régi rend és hogy a németek ismét az őket megillető vezérszerephez jussanak. Széll Kálmán az ő belépő beszédjében a 67-es alap rendíthetetlen hívének vallotta magát és kijelentette, hogy össze csavarodó fejével nem fogja megtagadni azokat a dallamokat, melyeket bölcsőjénél dudoltak; szóval ő a kiegyezést teljesen Deák Ferencz szellemében akarja fenntartani. Lajthán innen és túl. És most gr. Tisza István a kormánypart ígéje gyanánt az ellenkezőt hirdeti. Széll Kálmán ezt szörnyen resteli, haragszik nagyon, a klubban egyiknek is, másiknak is elmondja nézetét, de a Házban, ahol minduntalan és mindenkiel szemben bő és ékes beszédben elmondja nézetét, Tisza István gróffal nem mer szembeszállni. Nem mintha félne a nemes gróftól, hanem pusztán azért, mert nem akarja az ország színe előtt bevallani, hogy a szabadelvű párt mégsem olyan homogén, mint mondják is, hogy ott bizony nagyon is, ellentétes nézetek és irányok vannak.

Igaza lehet a kegyelmes urnak, hogy a természetben a rengő kalászkok eltakarják a barmárdákat és göröngyöket; de a szabadelvű párt mai vetése nem tiszta. A buza zsengéi között burjánzik a dudva és a kalásztengerből kimagaslának a tiszta vetést tarkító erős száru, magasra nőtt napraforgók.

A jó gazda gyomlálja a fiatal vetést és ki kapálja a napraforgókat. Széll Kálmánnak előbb vagy utóbb erre rá kell fanyalodnia és jobb előbb, mint utóbb. A gyomlálás könnyebb munka, mint a kapálás vagy letördelés és kevesebb kárral jár. Nem kell bujdosni játszani! A mi igazság a klubban, igazság marad a Házban is. Ha a miniszterelnök ott az ország színe előtt el fogja mondani őszinte nézetét, melyet a klubban nem titkol, akkor hivatalosan nyilvánvaló lesz, amit amugy is mindenki tud, hogy

dott egy helyen sok ideig maradni, űzte a vágy messzebb, mindig messzebb. Végre ide érkezett a hol most van.

Főnöknője beteges, összetört asszony volt, bár még nem haladta meg az ötvenet, többnek látszott 60 esztendősnél. Ő maga már nem dolgozott semmit, de nem is bírt. Egyedül állt a világban, akár csak ő. Szeretett gyöngédség, egy rokonlélek után vágyódott mint ő. A sors a véletlen összehozta őket. Mindkettő megtalálta a másikban azt, a mit keresett. A leány anyát, a nő gyermeket kapott. Nyugodtan, boldogan éltek néhány évig egymásnak egymásért. Kijakarták pótolni az oly hosszú időn át mulasztottakat.

De egyszerre jött a nemezis. Az anyát elragadta leányától. Másodszer érezte azt, mit tesz elveszteni azt, a ki legdrágább nekünk. A mostani veszteség talán nagyobb, fájóbb volt az elsőnél, akkor még mit tudott? Nem bírta fel-fogni a csapás nagyságát. De most!! Sokat nagyon sokat szenvedett. Az öreg nő mindenét rája hagyta, nyugalmas, biztos, kényelmes jövőt teremtve számára. Boldog, de egyszersmind fájó érzés fogta el e gondolatra, hisz hiányzott neki valaki, a ki vele ezt a csendes, nyugodt sorsot megossza. Szeretett volna férjhez menni, de kihez? Egyedül, elvonultan, ismeretlenül élt kis falfülszobában, hol egyedül ő képviselte az intelligenciát. Jegyző is lakott volt ott, de azok öreg emberek voltak . . . úgy éltek mint ő.

tűz és víz nem férnek meg egymással, hogy farkas és bárány örök frigyre nem léphetnek Tisza István és hívei a nyilvános desaveuból talán levonják a helyes koncepcziókat és rögtön megvolna a helyes megoldás és a szabadelvű párt homogenitása.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 22.

Tallán Béla elnököl. A jegyzőkönyv felolvasás után az elnök bemutatta a nemes-ócsaiak kérvényét a legutóbbi választás megsemmisítése iránt. (Éljen! éljen! kiáltották a szélső baloldalon.)

Következett a napirend: a belügyi tárcza költségvetésének folytatólagos tárgyalása.

A választási névjegyzékek tételéhez Mócsy Antal szólalt fel és panaszkodott a névjegyzékek összeállításánál elkövetett visszaélések ellen.

Idegen tollak.

Különféle kiadások tételénél Polónyi Géza állt fel szólásra. Egy sajátságos eljárásra hívja fel a ház figyelmét. Bánffy bukása óta alig mulik el hét, hogy egy-egy röpirat meg ne jelennék Bánffy dicsőítésére. Ártatlan mulatság, melyet megzavarni nem akar. Sőt volt egy röpirat a »Jönnek a jezsuiták« című, melyen jót is kaczagott, mert akkor jelent meg, amikor Komlosy és Rossival beléptek a szabadelvű pártba. (Nagy derűtség.) De hova akarja tenni a legujabb röpiratot, melynek címe: »Bánffy és a nemzetiségi kérdés«. Ha egy elbueszott miniszterelnök csak a saját reputációját védő tényekkel áll a nyilvánosság elé, ez ellen nincs semmi szavam. De ebben a röpiratban fel vannak használva a miniszterelnökség információs osztályának legbizalmasabb aktái. Ezt már nem lehet hallgatással mellőzni. Hogy ki írta ezt a röpiratot, nem tudja. Bánffy nem írta, mert korrekt magyarsággal van írva. A röpirat tendenciája az, hogy Bánffy volt a legmagyarabb kormányelnök. Vajjon a Bánffy-politika tényleg olyan volt-e, mely a nemzetet egységessé és hatalmassá tegye? Az ő politikája alatt a nemzet ezrekre olvadt, erkölseiben megvadult. Bánffy politikája volt az, mely Ausztriában a szláv föderalizmust támogatta. Az ilyen kormányfőri ne álljon elő azzal, hogy ő volt a legmagyarabb államférfi.

Ez a röpirat még megvádolja a régi kormányokat is azzal, hogy az információk osztályra megszavazott 50.000 forintot elköltötték cél- és haszon nélkül. Vegyék ezt tudomásul

Egyszer aztán az öreg jegyző elköltözött oda a hol nincs több fájdalom, nincs több szenvedés, helyét fiatal ember töltötte be. Emmaiban ismét felébredt a remény mint akkor, mikor 16 éves korában a világba kilépett. Az ifjú jegyző esinos, rokonszenves fiatal ember volt. Emma hamar megbarátkozott vele, ő volt végre is az egyetlen ember, a kivel a faluban érintkezhetett, aztán meg az egyedüli fiatal ember, kivel valaha foglalkozott azután is, mikor egyedül maradt. A vasárnap délutánokat csendesen együtt töltötték, érintkezésük olyan fesztelen, olyan bizalmas volt, mintha gyermekkoruk óta ismerték volna egymást. Elmondták egymásnak apró ügyeiket, bajaikat, megvitatták a napi eseményeket, csak a jövőről, csak érzelmeikről nem beszéltek, pedig a leány ezt szerette volna legjobban. Érezte, hogy ez az ember tudna neki pótolni mindent, kár-pótolná busásan szomorú, szeretetlen ifjúságáért, a későbbi évek csalódásáért. Mennyit álmodott erről, mennyi édes reményt fűzött e lépvárakhoz, mert légvárak voltak valójában. A férfi szívesen időzött nála, örömet hallgatta beszédét, jól érezte magát társaságában, azt tapasztalta, de hogy a szívének volt-e valami köze az egészhez, azt nem tudta, bár végtelenül szerette volna.

Az órára tekintett, három és felet mutatott. Ebben az időben szokott jönni. Szíve hangosan dobogott, izgatottsága nőttön nőtt,

a volt Wekerle, Szapáry és Tisza kabinetek. Ebben a röpiratban tárgyalja továbbá Bánffy, hogy hogy bukatta meg Kálnoky grófot. Ebben az a leleplezés, hogy Kálnoky nem az Agliardi, hanem a nemzetiségi kérdésben bukott meg. Pedig ebből az egészből egy árva betű nem igaz. Kálnokyt egyáltalában nem Bánffy bukatta meg. Ebben a röpiratban olyan hőbortos állítás is van, hogy Bánffy bukatta meg a volt román kormányt és ő csinálta az új Sturza kabinetet. Pedig Sturza szervezett ellenünk egész román mozgalmat.

De nem folytatom tovább s bizonyos, hogy nem lehet megendíteni, hogy status titkokat ilyen röpiratokkal Európa piacára vigye, felhívja a miniszterelnököt tegye vizsgálat tárgyává, hogy kerültek ezek a titkos okmányok és dolgok ebbe a röpiratban.

Széll Kálmán miniszterelnök: Kötelessége felhívásra azonnal pár szóval reflektálni. Két okból nem kíván e kérdés lényegébe belemenni. Az egyik az, hogy az a politika, melynek érvényesítésére törekedik, ebből az folyik, hogy a közelmúlt dolgait ne feszegetse. (Helyeslés.) Ő követi a maga útját, a maga politikáját. A másik ok az, hogy a hoistoire contemporacionak nem barátja. Ezekre nagy sulyt nem fektet. Neki sokkal több dolga van, sembogy ilyen broszúrokkal foglalkozzék. De ha nyomára jön annak, hogy hivatalos titkok elárulása történt, akkor igenis azt megfogja torolni. De nem hiszi, hogy a miniszterelnökségben valaki ilyet elkövetett volna. De a mennyiben mégis megtörtént volna, azt semmi esetre se tartaná megengedhetőnek.

Pichler Győző: Tudomása van róla, hogy más nemzetiségű egyetemi ifjak az egyetemről kapott ösztöndíjakat Bukarestbe küldték agitacionális czélokra. Felhívja továbbá a miniszter figyelmét, hogy a felszólított Petru Major egyet még mindig él és működik.

Az a bizonyos barázda.

Gajary Ödön: Nem akar a Polónyi által felvett vitába olyan momentumokat belekeverni, melyek a szépen megindult két megzavarhatná. De két megjegyzést kell tenni. Arra hogy ezt a röpiratot Bánffy írta volna, vagy tőle származnék. Polónyinak nincs semmi dokumentuma. A mi a szláv föderalizmus kérdésnek belekeverését illeti, ő is Tisza Istvánnal tart, hogy a magyar kormányoknak éppen úgy nincs joga Ausztria belügyeibe avatkozni, mint viszont. Minden újabb támadás a régi kormány iránta hívei viseltetnek.

Wlassics Gyula közoktatásügy miniszter Pichlerrel szemben megjegyzi, hogy ha az a visszaélés az ösztöndíjakkal megtörtént a Gorselin-alapítvány felügyelői abban ártatlanok. Különben szigorú vizsgálatot fog indítani. Kü-

nem tudta miért? Olyan különös szorongást érzett. Sajátságos előérzet kinozta, mintha a mai nap döntő lenne egész életére. Fölállt karrószékéből s járkált a szobában föl s alá. E közben sötétedni kezdett, az eső egyre esett, a tájra boruló köd még sűrűbb lett. Összeborzongott, önkénytelenül arra gondolt, hogy az ő élete is ilyen rideg napsgár nélkülűli lesz, ha ifja viszonszerelmét nem bírja.

Kopogás hallatszott s rövid pár pillanat múlva megnyílt az ajtó, belépett a jegyző. Az egész szoba mintha feléledt volna a fiatal ember megjelenésére. A burorokat már nehezen lehetett kivenni, csak a kályha pattogó tüze világitott.

— Miért nem gyujt lámpát? — szól Kálmán a kölesönös üdvözlés után.

— Szeretem a félhomályt — hangzott a felelet — szívesen vagyok a kályha tüztől megvilágitott szobában, köznapon úgy sem élvezhetem ezt s ha Önnek sem kellemetlen...

— Kérem én mindenképpen szívesen vagyok kegyed mellett.

A leány szívét ujjongó öröm járta át e szavakra, de csak egy pillanatra, egy hang azt sugta neki: »korán és ok nélkül örülsz.«

— Foglaljunk helyet, — mondá a leány.

— Igen igen, közel a kályhához, megfáztam, pedig belől hevülök, fontos hírrel jövök kegyedhez . . . azt sem tudom hol kezdjem . . .

— Csak nincs valami baj.

lőben nemzetiségi társukat az egyetemen nem tűrt a multban és nem fog megtűrni a jövőben.

Polónyi Géza félremagyarázott szavainak helyreigazítása véget kér szót. Gajári felszólalását nem veszi rossz néven, sőt ezt nobilis dolognak tartja. Nem mondta, hogy a röpiratot Bánffy írta vagy íratta, de azt állította, hogy e röpiratot csak olyan ember írhatta, a ki az adatokat a miniszterelnökség információs osztályából kapta. Különben ő e röpirattal éppen Gajári pártjánál tett szolgálatot, mert figyelmeztette, mivel hogy vádolja az a mostani kormányt, melyet Gajári szintén támogat.

Serbán Miklós Pichlerrel szemben kijelenti, hogy a Petru Major egyetemi nemzetiségi üzemekkel nem foglalkozott.

Ezzel a belügyi tárca költségvetésének tárgyalása véget ért. Mikor az elnök ezt kihirdette a jobboldal zajosan éljenzett.

Következett a kereskedelemügyi minisztérium költségvetése. Az elnöki széklet Percezel foglalja el.

Naményi Ambrus beszéde után **Hegedüs** Sándor állt fel, hogy előadja miniszteri programbeszédét.

Kéri a házat, hogy tőle a háromhetes minisztertől ne várjon tüzetes programot. Meggyőződése különben is az, hogy egy miniszter irányát nem előadott beszédében, hanem eszlekedeteiben kell keresni. (Zajos helyeslés.) Törekvése az lesz, hogy egy eszlekedete se legyen homályban. Nem számokról fog beszélni, mert ahhoz, hogy a költségvetés tételét feloszssa, nem kell miniszter. Ezen számok között irányzatok vannak és ez már a miniszter dolga. (Zajos helyeslés.)

Rendezett posta.

A postára vonatkozó tételnél aggodalmi vannak arra nézve, hogy az előirányzat betartható lesz-e. A bevételek kisebbek lesznek, mert elmarad a tarifáknak a koronaérték behozatalával fölfelé való kikerekítése. A kiadások nagyobbak lesznek, mert több napidíjast kell alkalmazni. A napidíjas rendszert különben egészségtelennek mondja és törekedni fog azt megszüntetni. Magyarország 14.000 községében még nincs posta. Éppenugy a telefon és távirat fejlesztését is nagyobb arányokban kéri a közönség, mint az a költségvetésben elő van irányozva.

Nagy dicsérettel emlékezik meg a postatakarékpénztárról, mely teljesen bevált és gyorsabban fejlődött. Együttal a jövő feladatának tekinti a clearing-forgalom fejlesztését.

A vasutra áttérve, reméli, hogy a bevételek irányzata be lesz tartható. A 97-iki visszaesés nem az adminisztráció előirányzat hibája, hanem a rendkívüli körülmények. Ilyen a nagy havazások, sertésvész stb. Már a kiadások te-

kintetében nem tehet ilyen kedvező kijelentést. Némi fenntartással él tehát a költségvetés tekintetében, de azért reméli, hogy azt betartja.

De az államvasutaknak éppen úgy, mint a postának nem csak pénzügyi feladatai vannak, hanem nagy közgazdasági és társadalmi feladatai vannak. (Zajos helyeslés.) Szónok különösen a gabonakereskedelem fontosságát emeli ki és igéri a közraktárak intézményének fejlesztését. (Helyeslés.)

Ez nemcsak államgazdasági, hanem társadalom-gazdasági szempont is. Az államvasutak feladata a városok élmezésének előmozdítása, a magyar fürdők forgalmának emelése. Sulyt kell fektetni a magánhajózás fejlesztésére. A gabonakereskedelem emelésére szintén nem kevesebb gondot kell fordítani. Kijelenthetem, hogy a hol lehet az államvasutak vonalain, indóházaknál, a hol lehet, kiteréseknél gabonarakktárak fognak állíttatni.

Kilyukadt husosfazék.

Áttérek most a viczinális vasutakra. Kilenec ezer kilométer viczinálisunk van, megvallom, meglehetősen rendetlenül elhelyezve. — *Azt hiszem az eddigi rendszert folytatni nem lehet, nem szabad.* (Helyes! helyes! — zúgja az ellenzék, a jobboldal hallgat.) Némely hibára, mely elkövetetett, rá kell mutatnom — folytatja Hegedüs. — *Ilyen első sorban, hogy nem mindenütt a helyi érdekesség, a szükséglet okozta a viczinálisok engedélyezését.*

— Ugy van! — erősíti az ellenzék.

— Ezen változtatni kell és a rendszert bevenni a viczinálisok engedélyezésébe! — hangoztatja a miniszter.

— Hiba az is, hogy a vármegyék közmunka-alapjait tulterhelték. 32 millió terheli az alapot. *Mivel építjük akkor a közalapot?*

— Igen helyes! — kiáltja lelkesedve az ellenzék.

— Én a viczinális vasuthálózat kiépítésénél előnyt fogok adni a keskenyvágányu vasutaknak.

Az észrevett mostohagyerek.

Most az iparfejlesztés ügyére tér át **Hegedüs**. Szaktanácskozmányt szándékozik összehívni e kérdések megvitatására és a jövő költségvetést erre fogja alapítani.

Rámutat az iparfejlesztés gazdasági fontosságára. A gyakorlati oktatás hive. A magyar kisipar nincs elveszve, csak egy nagy reorganizációra szorult, hangsúlyozza a miniszter, *mert e téren nagy hibák és hiányok észlelhetők.* Az iparfejlesztésnél is kijelentem, hogy az előirányzott összegeknél egy kis koncentrációt tervezek. Az ipartestületek gyarlók. Félmillió a költségvetésük és összesen 20 ezer forintot költe-

nek iparfejlesztésre. Ezek reorganizációját is szükségesnek tartom.

Igazság mindenkinek.

A *munkás mozgalmakra* térve át a miniszter, arra figyelmeztet, hogy a kérdést nem szabad pusztán az utcai tüntetések, a piros zászló és az általános választójog után megítélni. A munkásmozgalmakból ki kell ragadni a valódi igaz tényeket. Ilyen a munkásközvetítés, egészségügy, szakoktatás és biztosítási ügy, ezeket törvényesen kell szabályozni.

A Vaskapu-szabályozásról beszél és azt mondja, hogy a hajózás nem minden ponton vált lehetségessé, hanem a legveszélyesebb pontokon igen.

Az arányt most nem tudom. Igaz, folytatja ezután, hogy még készen sincs a nagy mű és tetemes költségek lesznek szükségesek, de ezek a pénzügyi helyzet arányában fognak felvetetni. Főfeladatnak azt fogom tekinteni, hogy a magyar hajózásnak szolgáljanak a vízügyi befektetések. A tengerhajózásnál is sok a teendő. A kereskedelmi kivitel is fejleszteni kell. Sok pénz megy ki az országból, gyáriparunk hiányai miatt, mely különben idebenn maradna. A nagy protekturátust nem megfelelő anyagi helyzetünk okozza, ezért kell gazdasági életünket fejleszteni, ez biztosítja erkölcsi és szellemi fölényünket is. (Eljen! Eljen! hangzik minden oldalról.)

A kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását holnap folytatják.

Szell Kálmán az ülés végén benyújtotta az állami számvéviszék jelentését az ex-lex állapotok megszüntetéséről.

A sterling-hamisítók.

A mult év őszén két éjszakázó fiatal ember akadt össze a New-York kávéházban: Schwalbe Lipót budapesti építési rajzoló és Manquette Antal belgiumi származású chemikografus.

A megismerkedést barátság követte és egy együtt töltött éjszakán kipattant valamelyik fejéből a gondolat, hogy jó lenne pénzt szerezni és mert ezt nem lehet oly könnyen, inkább pénzt csinálni. A terv megérett és elhatározták, hogy 10 font sterlinges angol bankjegyeket készítenek és külföldön értékesítik. A Dembinszky-utcában egy fényképészeti műtermet béreltek és Manquette valódi 10 fontos bankjegyről photochemiai uton czinktáblára másolatot vitt át. Ezzel a klisével aztán 48 darab utáztatot készítettek. Ebből 28 darabot Manquette elvitt Troppauba és ott egy banknál be akarta váltani osztrák pénzre. A pénztárnoknak azonban gyanus volt a pénz és az megtagadta beváltást. Manquette erre egy szomszédos magánbankházba ment be. Ennek a tulajdonosát azonban időközben értesítették a pénz gyanus voltáról és alig hogy a bankár megtagadta a beváltást, már egy rendőr is ott volt a bankházban és letartóztatta Manquettet.

A rendőrségen aztán kiderült, hogy a bankjegyek mind hamisak.

Megtudták azt is, hogy Manquette egy táviratot küldött azon napon Budapestre »Józi 1000« néven telegraphre restante. Rögtön táviratoztak a budapesti rendőrséghez, hogy tartóztassák le azt, aki e táviratért jelentkezik a táviróhivatali központban. Egy detektív éppen jókor állt lesbe, mert alig fél óra múlva megjelent Schwalbe és kérte a Józi 1000 jeltű táviratot.

A detektív hozzálépett és letartóztatta. Fleiote tagadott mindent, Bartay Gyulának nevezte magát. A táviratból azonban a melyben Manquette tudatta vele, hogy akadályozva van jövetelben, kiderült a bűnössége. Házkutatást tartottak tehát a lakásán, ahol szeretője Jobsch Jozefin fogadta a rendőrség kiküldötteit. A csinos szőke leány, aki jómódu soproni család-

— Sőt! Egy egész mesét kell előbb elmondanom. Alig vártam, hogy szaladhassak az emberektől s kegyedhez jöjjenek elmondani, hogy milyen boldog vagyok. Tudom jó barátom, megosztok örömben, fájdalomban egyaránt. Minderről beszéltem már kegyednek csak a szívügyeimről nem — kezdé az elbeszélését — pedig be sokszor szerettem volna ezt tenni olyan jól esett volna valaki előtt kiönteni a szívemet, aki megért engem. De nem lehetett eddig. Évek óta szeretem Irénit nagy változhatatlan forró szenvedéllyel, viszonozza ez érzelmeiket szívének egész melegével, odaadással. Hanem az apja, mint egy Damokles kard állott köztünk mindig nem közeledhettünk egymáshoz...

Irén végre kijelentette, hogy apja ellenére bár nem jó hozzám feleségül, nem tudna boldog lenni, de ha nem nyer beleegyezést szüleitől öngyilkos lesz. Ismerték az ő makacs következetes természetét, feltételt szabtak.

— De hát mi kifogásuk volt ön ellen?

— A könnyelműségem. Az öregur nagyon zsugori és mindig attól fél, hogy a vagyonát el pazarlom.

— Önt soha sem ismertem könnyelműnek. Csak ő szerinte könnyelműség az, szerettem és szeretek mulatni, a cigányoknak oda adnám a rajtam lévőt is.

— Nem ismertem olyannak...

— Hisz épen e megváltozásom miatt fordult jobbra a sorsom. Azt hittem sosem le-

szek képes ilyen nyugalmas, munkás életre. Nem képzeltem, hogy pontos hivatalnok lehessen valaha, sokkal inkább bohémnek ismertem magamat. Az alispán ittléte után nagyon hízogően nyilatkozott rólam Irén apja előtt...

A leány keblét fájdalmas sóhaj dagasztotta. Most már értett mindent. — Tehát megkapta a boldogító igent — kérdé.

— Igen, ma irt a leány és az apa is, az eljegyzésre hívnak.

Pár percnyi csend állott be, ki-ki a maga gondolataival volt elfoglalva, annyira elmélyedtek, hogy nem is hallották a többször ismétlés kopogást. Az illető végre is megunt a dolgot, mert benyitott.

— Ki az? kérdé Emma ijedten.

— Én kérem az esküdt, a tekintetes urat keresem vendég van.

— Megyek azonnal.

A férfi föllépett. Hát nem is üdvözlő? — kérdé bucsuzáskor.

— De igen, kívánom hogy boldog legyen.

— A kályhában félig meddig kialudt a tűz. Emma vastag nedves fahasábot dobott a pereszelt parázsra, persze nem gyuladt meg sercegett, síszerűen míg elaludt. Az ő szívében fakadó érzelmeiket az ifju vallomása elfojtotta mint a nedves fa az égő parázsat.

ből származik, szintén belekerült a csávéba, mert mikor a hatósági kiküldöttek egy kis papírcsomagra akadtak, tiltakozott ellene, hogy felbontsák. Még pedig azért, mert abban családi iratai vannak. A csomagot természetesen mégis felbontották és megtalálták benne a 20 darab hamis angol bankjegyet. Erre aztán Jobsch Jozefint is letartóztatták. A rendőri vizsgálat folyamán a hamisítás teljesen beigazolódott. Manquettet hazahozták és a budapesti törvényszéknél mindahármuk ellen megindult a büntügyi eljárás. Jobsch Jozefin ellen más irányban is tettek feljelentést. Melzer Frigyes magánzó azt panaszolta, hogy a szép Jozefin, akivel viszonya volt, mindenféle ürügyek alatt 20,000 márkát csalt ki tőle. A berlini törvényszék kérte is Jobsch Jozefin kiadatását, de a budapesti törvényszék ezt megtagadta, mivel Jobsch Jozefin magyar honos és mert a magyar büntetőjog szerint a Melzer-féle eset nem csalás. Az is kitűnt, hogy a leánynak a pénzhamisításban sem volt része és így ellene az eljárást megszüntették.

Ilyen előzmények után tartotta meg a törvényszék IV. büntető tanácsa Bakonyi Elek bírónak elnöke alatt a sterling hamisítók ügyének végtárgyalását. A vádat dr. Gaál Endre kir. alügyész képviselte. A tárgyalás a két vádlott kihallgatásával kezdődött. Schwalbe Lipót fekete bajszu intelligens arczu fiatal ember. Beismeri azt, hogy pénzt adott Manquettenek a hamisításhoz szükséges anyagok és eszközök vásárlására. A bankókat Manquette csinálta. Manquette Antal tipikus flamand fejű, szintén igen intelligens fiatal ember. Elmondja, hogy Schwalbe vette rá a hamisításra. Azért határozták el, hogy angol pénzt hamisítanak, mert az osztrák pénzt nagyon nehéz utánozni. Ugy beszélték meg, hogy a pénzt [egyszerre adják ki, Schwalbe Krakóban, ő pedig Troppauban.

A szembesítéskor egyik a másikra tolja a terv első gondolatát és különösen Schwalbe tiltakozott erélyesen az ellen, mintha ő tudta volna, hogy Manquette chemigraphus. (A tárgyalás folyik.)

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. táv.)
A törvényszék a sterlinghamisítók ügyében este hozta meg az ítéletet. Ez ítélet szerint *Manquette* pénzhamisításért 3 évi fegyházra és Magyarországból való örök kitiltásra, *Schwalbe* pedig az előbbi bűntársa, 2 évi fegyházra ítéltetett.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

- Márczius 25. A kath. kör Haydn-Oratorium előadása a Ker. Csarnok nagytermében.
Márczius 25. A sakkör évi közgyűlése az egyet saját helyiségében d. u. 5 órákor.
Márczius 26. A Bihar megyei Népművelési Egyesület rendes tisztújító közgyűlése.

Munkácsy Mihály betegsége.

A magyar képzőművészet büszkeségéről, a magyar nemzet nagy fiáról, Munkácsy Mihályról szomorú, nagyon szomorú hír érkezik.

Az a ragyogó elme, amely oly remek dolgokat produkált, beborult, melancholia vett erőt a mester lelkén és hónapokkal ezelőtt Munkácsy Mihályt elmebeteg el kellett vinni egy belgiumi ideggyógyintézetbe.

Ott a leg gondosabb ápolásban részesült ugyan és az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék a jelenkor leg-

nagyobb festőművészt, ámde sajnos, a rettenetes kórral szemben, amely Munkácsy agyát meglámadta, hasztalannak bizonyult az orvosok minden tudománya.

Eleinte még némi javulást véltek észlelhetni nála. Voltak nála lucidum intervallumok, de a javulás, fájdalom, nem volt tartós.

A szörnyű baj terjedve haladt és Munkácsyból élő halott lett, aki tompa merengésben órák hosszat töltött el egy sarokban ülve, senkivel se beszélve, senkit sem ismervén meg, semmi iránt sem érdeklődő.

Most már hosszú időn nem érkezett hír a beteg mesterről.

Ma pedig arról értesülünk, hogy *Munkácsy nagyon rosszul van és az orvosok immár teljesen lemondottak róla.*

Attól kell tartani, hogy a *katasztrófa is csakhamar bekövetkezik.*

* **Előkészület a szüidényre.** Az idei nyári szüni évadra már elkövetkezik a készülődés ideje. A rozoga épületet minden évben alaposan ki kell javítani, foldozni, hogy valamely komolyabb bajnak elejét vegyék. Mivel alig egy hónap múlva elérkezik a játszási idő, a városi tanács tegnap foglalkozott a bódé ügyével. Utasították a rendőrkapitányi hivatalt, hogy mielőbb tartsa meg a szakértők közbejöttével a szemlélt, amelyen állapítsák meg a közegészségi és közbiztonsági szempontból szükséges javításokat. Így a tulajdonos még idejében eszközöltheti a javításokat. Vajjon meddig lesz még szükség ezekre a folyton ismétlődő foltozgatásokra.

* **A pápa állapota.** Rómából érkezett hírek szerint *Mazzoni* és *Lapponi* orvosok ma délután 5 órákor meglátogatták a pápát és állapotát úgy általános tekintetben, mint sebe tekintetében kitűnőnek találták. A pápa élenk sajnálatát fejezte ki az orvosok előtt, hogy egészségi állapotáról némelyek valótlán híreket terjesztenek, nevezetesen, hogy újabb operációra volna szükség, a mi felizgatja a katolikusokat, a kik nagy érdeklődéssel kísérik az állapotáról szóló híreket. Az orvosok felhatalmazták a Stefani-ügynökséget arra a kijelentésre, hogy a pápa egészségi állapota oly jó, hogy jobbat kívánni sem lehet.

* **A szikvizadó berlete.** Feldmann Izidor 6600 forintért bérelte ki a szikvizadó beszédének jogát, akként, hogy egy félliteres üveg szódaviztól egy krajczár adót szedhet. Pár hónappal ezelőtt a szódaviz-adót egy krajczárról két krajczárra emelte fel, de ugyanakkor a két krajczáros adó beszédét évi 9000 forintért kiadták az eddigi bérlőnek s így az a második krajczár adóért csak 2400 forintot fizet. Ezen közgyűlési határozatot a miniszter is jóváhagyta. Váli József szikvizgyáros azonban most póttájanlatot adott be, hogy hajlandó évi tizezer forintért a jogot kivenni, vagy a saját gyártmánya után fizet 5500 forintot s a többi gyárosok együttvéve fizessenek szintén ennyit s akkor a város 11.000 forintot vesz be. Az ügyet a tanács tegnap tárgyalta s véleményezés végett kiadták a tisztí főügyésznek.

* **Vizügyi tárgyalás.** A Moskovits Adolf és fia szeszgyár és közmalomtulajdonosok az iránt kéri a várost, hogy Liliom-utcán végig egy nagyobb szabású betoncsatornát építhessenek a Peczétől, a melyen a folyóból egy 9 méteres mély kutba vezetnének a Peczéből vizet. A tekintélyes víztömeg a gőzmalomhoz hűtő és tápviz gyanánt szolgálna. A kérelem érdeklí mindazon iparvállalatokat és vízműveket, amelyek a Peczé alantabb fekvő részén szolgálni joggal bírnak s ezért meg kell őket hívni az engedélyezési tárgyalásra. A tárgyalás ápril hó 27-én lesz Nagyvárad városházánál.

* **A népszámlálás 1900-ban.** A törvény értelmében tudvalevőleg az van kimondva, hogy a népszámlálást minden tízedik, illetve a 0-val végződő években, január hó 1-én kell az egész országban megejteni, a m. kir. statisztikai hivatal vezetése alatt. Így a jövő év január 1-én lesz a népszámlálás. Az előkészületeket már megtette a statisztikai hivatal s a népszámláláshoz szükséges nyomtatványokat nem sokára szétküldik az összes illetékes hatóságoknak.

* **Hegedüs Sándor Kolozsvárt.** Hegedüs Sándor miniszter e hó 25-én este a gyorsvonattal érkezik Kolozsvárra. A pályaháznál a városi tanács megbizottja s a szabadelvű párt képviselője fogják üdvözölni. Innen a miniszter a New-Yorkba hajt, hol vasárnap reggel 9 órákor veszi át a mandátumot s 10 óráig fogadja a küldöttséget, 10 órákor az ev. ref. igazgató tanácsai gyűlésre megy. Ott lesz déli 12 óráig. Ekkor az iparmuzeum felavató ülésen vesz részt 1 óráig. Innen lakására hajt s 2 óráig a küldöttségeket fogadja. 2 órákor lemegy a New-York nagy termébe s részt vesz a polgárság által rendezendő banketten. Este színházba megy s onnan ismerősei és barátaival a pályaházhoz hajt.

* **Elhunyt matróna.** Mint részvétellel értesülünk, *Andriska* Károly nagyváradi tekintélyes iparost és nejét mély gyász érte, özv. *Juhász* Lajosné, néh. *Juhász* Lajos köz- és váltó ügyvéd özvegyének halálával. Az agg nő kedden, márczius hó 21-én este hunyt el s temetése ma, szerdán délután lesz a nagy-körözs-utcai gyász-háztól. A családi gyászjelentés a következő:

Alulhottak mély fájdalommal tudatják a legjobb anya, testvér, nagyanya, anyós és rokonok: özv. *Juhász* Lajosné, szül. Molnár Lidiának, folyó hó 21-én este 10 órákor élte 62-ik évében háromheti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. A megboldogult halott földi maradványai folyó hó 23-án d. u. 3 órákor fog Nagy-Körözs-utca, 715. számú háznál az ev. ref. egyház szertartása szerinti ima után az össi-i sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátjóni és ismerősei tisztelettel meghívhatnak. Nagyvárad, 1899. márczius 22-én. Béke porsira! *Juhász* Ida férj *Andriska* Károlyné, *Juhász* Alajos, gyermekei. *Juhász* Anna, unokája. özv. *Vitális* Mihályné szül. Molnár Zsófia, testvére. *Andriska* Károly, veje. *Juhász* Alajosné szül. *Leopold* Mária, özv. *Juhász* Dezsőné szül. *Fekete* Mária menyei.

* **Köszvényesek öröme.** Ezren és ezren, kik csusz és köszvényes bajban szenvedtek, igazolják, hogy régi makacs betegségüket pár nap alatt az a kitűnő csusz és köszvény elleni kenőcs gyógyította ki, mely *Zoltán Béla* udvari szállító gyógyszerárban Budapesten 1 frtért kapható. Egy család se mulassza el e kipróbált páratlan kenőcsöt kéznél tartani.

* **Exekuzió a páholyban.** Egy francia városban a szabadkőművesek nem fizettek lakbért és azért a végrehajtó lefoglalta a páholy ingóságait Ezek közt szerepel 12 szék, egy nagy lobogó, egy fekete koporsó, amelyben két piros függöny volt, persely, gyertyatartók, harmincz kard, olló, kőmives-szerszámok; egy festmény, amely *Ádámot* és *Évát* ábrázolja; *Éva* kötényt visel és munkához fog; egy nagy trombita. *Payne-Thomas*, az első skót szabadkőmives ágyának egy darabja, stb.

* **Gyilkos szerelem.** Ily ezimen megirtuk tegnapi számunkban azt a szerelmi történetet, mely *Kassa* egyik előkelő szállójában azzal nyert befejezést, hogy a történet hősnője *Vörös Julianna* egy kolozsvári ref. pap leánya gyufaladatot ivott. Az orvosok eleinte biztak a leány megmentésében, azonban, mint egy újabb táviratunk jelenti, a leány a mérgezés következtében tegnap iszonyu kínok között elhunyt.

* **Zarándoklat négy kegyhelyre,** mint tavaly, *Lordesbe*, *Jézus szive kegyhelyére*, *Paray la Monial* Franciaországban, *Einsiedeln*, Svájcban és *Wilttenbe* Tirolban. Indulás: 1899. évi július hó 6-án. Visszaérkezés: 1899. évi július hó

mondta védelmére még azt is, hogy kára nincs senkinek sem, mert a bélyegek árát megtérítette.

Mivel az ügyben sem tanu sem más bizonyíték nem volt, a bizonyítási eljárás az ő kihallgatásával véget is ért, ami után Lázár Márton kir. ügyész a hivatali sikkasztásban kérte bűnösnek kimondani.

A vádlott védelmére hosszabb beszédet mondott, védekezett az ellene emelt vádak ellen s felmentését kérte.

A kir. törvényszék ítéletét a tanács elnöke Nagy József kir. törvényszéki bíró hirdette meg, mely szerint Kiss Sándort a törvényszék bűnösnek mondja ki s két havi fogházra ítélték s miután a hivataláról lemondott, a hivatalvesztést mellőzte.

Az elítélt felebezett, szintugy az ügyész is.

Csalárd földbirtok-eladás Zsákán.

Furfangos módon zsákmányolta ki négy élelmes pénzügynök ügyvédi támogatásigénybevételével körülbelül öt esztendővel ezelőtt Rohoska Pál fővárosi építési vállalkozót. Megsejtették valahogyan, hogy Rohoskának néhány ezer forint megtakarított pénze van, s rábírták, hogy tőkét ingatlanokba fektesse bele.

Az építész eleintén vonakodott, de mikor mesés olcsón több száz holdnyi földet kínáltak neki megvételre, hajlandónak mutatkozott alkudozásokban bocsátkozni.

Két ravasz ügynök, Weisz Dávid és Schweiger Adolf elmondotta neki, hogy a földbirtok Zsáká környékén fekszik s a többszörös milliomos okányi Schwarcz tulajdonát képezi.

Hogy valószínűbbnek tűnjék föl elbeszélésük, be is mutatták neki a híres milliomost Schwarcz Adolf, kopott pénzügynök személyében, a ki kijelentette, hogy könnyelmű költségei pillanatnyi pénzzavarba sodorták, s ezért a zsákai birtokon mindenáron tul kell adnia. A jámbor építész erre beleegyezett, hogy a »nagy-ságos« urral, mert így titulálta a másik két ügynök Schwarcz Adolfot, megtekinti az eladó földbirtokot.

A társaság, melyhez dr. Braun Samu fővárosi ügyvéd csatlakozott, egy szép napon leutazott Zsákára. Itt megmutattak Rohoskának egy jó darab földet, a meddig a szeme csak ellátott, s huszonnyolcz ezer forintért megvételre kínálták.

A jó termőföld, az olcsó vételár, meg a nagy rábeszélés hatottak az építészvállalkozóra, ug hogy megkötötte az adásvételi szerződést, még mielőtt a telekkönyvet megtekintette volna.

A hunczutság nem maradhatott sokáig titokban.

A vásárlás után néhány héttel Rohoska felesége kíséretében újra leutazott Zsákára, hogy egész tüzetesen megtekintse a gazdálkodást. Mikor kiért a pusztába, egy öregszámadó bojtár fogadta:

— Nagy hunczutság történt itt, jó uram, olyan, a milyen még a löcei kalendáriumban sincs benne!

Rohoska erre a biztatásra a telekkönyvi hivatalba ment, hol arról győződött meg, hogy Schwarcz közönséges szélhámos — nem pedig okányi Schwarcz, — a kinek földbirtokai valahol a holdban vannak s hogy agyafúrt rafinériával kieszelt csalásnak lett áldozata.

Erre megtette a társaság tagjai, Schwarcz Adolf, Weisz Dávid, Schweiger Adolf, dr. Braun Samu és Rózsa Gyula ellen a bünyítőtől följelentést.

A törvényszék mindannyiokat csalás büntette miatt vád alá helyezte. Ítéletet két ízben is hozott s az első ízben másfélévi fegyházzal sújtotta dr. Braunt, de a tábla pótvizsgálat megejtése végett mind a két ízben föloldotta az ítéletet.

Igy ma harmadizben került a csalással vádolt társaság a törvényszék elé, a mely dr. Soós Kálmán törvényszéki bíró elnöklése alatt foglalkozott ügyükkel. A vádhatóságot dr. Naményi Antal képviselte. A vádlottakat Edvi Illés Károly és Wolf Vilmos ügyvédek védtek.

A bizonyítási eljárás befejezése után Rohoska kijelentette, hogy miután a vádlottak kárát jó részben megtérítették s mert a hosszúságos pereskedést is megunta, áll panaszától elállott, megszüntette a további eljárást.

A törvényszék erre a multkorú végtárgyalás eredményéhez képest, Weisz Dávidot, Schweiger Adolfot és dr. Braun Samut ezuttal is fölmentette, Schwarcz Adolf és Rózsa Gyula ellen pedig, minthogy a káros panaszától elállott, megszüntette a további eljárást.

Elrendelte egyuttal a perben szereplő két ügyvédre, dr. Braun Samu és dr. Klein Rezsőre való tekintettel, hogy az íratokat az esetleges fegyelmi vizsgálat miatt az ügyvédi kamarához átteszik.

A kir. ügyész az ítélet megszüntető része ellen felebezést jelentett be.

A nagyváradai kir. tábla elintézt ügyei.

Előadó: *Bócz Géza.*

3012. Kun Imre és neje — Lukács Antal és társa — r. megvált.

3075. Bíró Cs. Lajos — Kozák Klára s t. — r. megvált.

3084. Tarkse Vaszali — Lippa Szaveta és társa — rendelet.

3846. Horváth Gergely és neje — Demján György st. — h. hagyva.

544. Özv. Debetyán Tanasziné hagy. — feloldva.

556. Kurticsi önszegélyző egyesület — Klepe György — megvált.

566. Tamásdán Vaszali — Tamásdán Agra — h. hagyva.

Előadó: *Dr. Járossy Károly.*

2185. Mona József és társa — Butyiri Tógyer s. t. — megvált.

2785. Lövenstein Jerom — Nagyvárad város — megsemmisítve.

2787. Szime György — Nyegruéz Gy. st. — h. hagyva.

3005. Bakó Juliánna — Kozi Teréz — feloldva.

2886. Szilágyi László — Ungán János — feloldva.

483. Békésmegyei takarékpár — Lévy Adolf és fia st. — megvált.

525. Kelecsényi Ferencz — Krisznár Györgyné — r. megvált.

427. Bodrosán Demeter — Eliász Salamon és társa — rendelet.

555. Strifler Mihály — Kelemen Mihály és társa — visszautasítva.

Előadó: *Molnár Géza.*

520. Grósz Dávid közokirathamisítás — h. hagyva.

539. Goder András hatóság elleni erőszak — r. megvált.

540. Sersen József st. gondatlanságból okozott testisértés — r. megvált.

578. Koffár János magánlaksértés — helyben hagyva.

579. Szanese Juon testisértés — h. hagyva.

05. Goldberger Sándor st. szerenese játék kihágás — visszautasítva.

651. Blidár Ravéna gondatl. emberölés — h. hagyva.

842. Vig Sándor emberölés — feloldva.

Előadó: *Urbán Adolf.*

538. Mikó József lopás — h. hagyva.
596. Buzás András st. zsarolás — részben megvált.

449. Borsi Máttyás vagyon rongálás — rendelet.

453. Igritán Alexa rágalmazás — megvált.

491. Kreesun Tógyerné lopás — h. hagyva.

REGÉNY-CSARNOK.

TILTOTT UTAKON.

Landor Henrik utazásai és kalandjai Tibetben. 12

Fordította: B. Gy.

Most egyszerre több lovas körülfogott és lovamat megfogták; ugylátszik a kínzás programjának újabb pontját akarták megvalósítani. Ebben a dologban a lámák nagy sport férfiak voltak és nagy kedvteliséssel csinálták. Barmittettek is velem, azonban én sohasem mutattam előttük, hogy szenvedek.

Ezen elhatározásomhoz híven most sem mutattam semmi fájdalmat, jöllehet a szeged iszonyu kínokat okoztak. Mikor a Pombo elé vezettek, hogy megmutassák neki milyen véras vagyok, megelégedésemet fejeztem ki a fölött, hogy mily kitünő lovon ülhetek.

Viselkedésem a tibetieket egészen felbűszítette. Erre egy 40—50 méter hosszú, szőrből készült kötelet hoztak elő, melynek egyik végét kézbilincsemhez kötötték, másik végét egy lovas tartotta kezében.

Most egy örült hajsza vette kezdetét. Ez alkalommal nemcsak öreim kísérték, hanem a Pombo is összes embereivel. Egy párszor hátrahéztam, hogy lássam mit csinálnak. A lovascsapat rohanása valóban fonséges látványt nyújtott. A lovasok tarka ruháikban, kanáczipuskáikkal, vörös zászlóikkal, a szélben lobogó sokszínű szalagjaikkal, mind örült galoppban, ordítva, füttyölve és sziszegve és a lovakra rakott számtalan csengő csilingelése közepette szerfölött különös és érdekes képet adtak.

Hogy futásunk még gyorsabb legyen, egy lovas mellém lovagolt és dühösen korbácsolta lovamat. Eközben az a lovas, aki a kötelet fogta, mindent elkövetett amit csak tudott, hogy engem a nyeregből és a lóról lerántson azon hitben, hogy engem ez esetben a lovak agyontaposnak. Hogy biztos üléssem legyen a lovon, amennyire csak tudtam előrehajoltam, lovasom pedig hátrahúzott a kötéllal, minék következtében a bilincs busomba vágódott. Egyes helyeken csontom is összezuzódott; természetesen minden egyes ráugatás alkalmával a nyereg szegeli is mély sebet okoztak testemen. Végtére is a kötélt, bármily erős volt is, váratlanul elszakadt és a katoná, ki azt fogta lerepült a lóról és én is majdnem leesem. A komikus esés a csapatnál először nagy derültséget keltett, később azonban nagyon komoly képet vágta hozzá, mert babonás kedélyük ebben rossz jelt látott.

Midőn lovamat és a másik lovat, melyek lovasa leesett megfogták, félelmüket, mely ez eset miatt őket megszállotta, arra használtam fel, hogy még jobban megijesszem őket mondván, hogy minden szenvedés mit nekem okoznak nekik fog kárakra szolgálni. A kötelet azután újra összekötötték és néhány perc mulán újra elkezdtek az eszeveszett galoppot, melyben nekem kellett mindig jögezől lenni.

Lovaglásunk vége felé egy dombot kellett megkerülnünk ivalakban; e domb és egy tó közt egy helyen nagyon keskeny volt az út. E keskeny úton hirtelen előttem terem egy katoná, ki puskáját lövésre készen tartotta. A ló itt mélyen belehaladt a homokba s csak lassan tudott menni előre. Ugy velem ez okból választották ki e helyet, hogy velem végezzenek. Mikor már csak egy-két lépésnyi közelségbe jutottam, a katoná lött, de a sors ug akarta, hogy a lövés se talált.

A lány homokból szerenésen kivergődve keményebb talajra értünk és nyilsebességgel futottunk tovább. Hátról többen löttek ránk nyíllal is, de egyik se talált, jöllehet némelyik nagyon közel járt hozzám. Végre ezen ugyan-

csak izgató és kinteljes lovaglást is befejeztük midőn napnyugatakor rendeltetési helyünkre érkezünk.

A kínzás.

Nagy láma kolostor és erőd állt itt a hegytetőn, melynek lábánál is volt egy nagy kőépület, mely előtt felütötték a Pombo sátorát. E hely neve, mint később megtudtam, Nagy Laccé Galschio vagy Gyacsó vala.

Két vagy három ember durván lerántott a nyeregből. Fájdalom, mit a szegrek okoztak, iszonyu volt. Pár pillanatnyi pihenést kértem. A katonák ezt is megtagadták és brutálisan lökdöstelek előre s azt mondták, hogy mindjárt lefejeztetem, a lámák gyáva tömege azután rám rontott és tőlük telhetőleg iparkodtak mindenféle szenvedéssel elhalmozni. Végre az ítéletkimondás helyére huzoltak, a sátor baloldalára.

Egy hosszú háromszögletű gerenda feküdt a földön. A gerenda élére allítottak engem s többen erősen tartottak, mire négyen vagy öten katonák minden erejüket összeszedve húzták széljével lábaimat amennyire csak lehetett, azután így szétterpesztett lábakkal a gerendához kötöttek. A kötelet többen is meghúzták és oly szorosra húzták, hogy mélyen bevágódtak lábaimba; mint később Dr. Wilson megmérte, némelyik ilyen bevágódás 8 centiméter vala.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, márcz. 22. (Saját t. táv.) A király az április 18-án tartandó bécsi katonai szemle után Budapestre fog jönni egy heti tartózkodásra.

Ezen idő alatt fog megtartatni az udvari bál, melyen a királyné személyét Ottó főherceg neje fogja képviselni.

A kuriai bíraskodás javaslata benyújtva.

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. táv.) A paktum értelmében Plósz Sándor igazságügyminiszter a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot a választások ügyében még a budgett vita alatt befogja terjeszteni. Politikai körökben a legnagyobb örömmel fogadják e fontos politikai hirt. A helyzet ugyanaz, mint Szilágyi Dezső idejében volt, de a Széll és az ellenzék közötti paktum szerint módosítva.

Sima Ferencz elítélve.

Szentes, márczius 22. (Saj. tud. táv.) A szentesi kir. törvényszék Sima Ferencz orsz. gyűlési képviselőt becsületsértésért, melyet Csathó alispánnal szembe követett el 100 frt pénzbírságra ítélte. Sima Ferencz az ítéletben megnyugodott.

Aradmegye és a kormány.

Arad, márcz. 22. (Saját tud. táv.) Aradvármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg közgyűlését, melynek egyik pontja volt a Széll Kálmán üdvözlése a közgyűlés által. Előrelátható volt, hogy a közgyűlés eme pontjánál az oláh tolzók vitát fognak provokálni.

Az oláhok kifogásolták a kormány üdvözlését, de a szokottnál mérsékeltebben.

Maugra Vazul addig nem járul hozzá a magyar kormány üdvözléséhez, míg az a nemzetiségekkel Eötvös József br. szellemében nem bánik el. Most a nemzetiségeket kiüldözik a törvényhatóságokból.

Bogsn Szerer, Mangrát megtámadja rideg álláspontjáért és Széll Kálmánt üdvözlendőnek mondja, mert a régi, gyűlöletes rendszert megbuktatta.

Az üdvözlési indítványt végül a közgyűlés megszavazta.

Spanyolország.

Madrid, márczius 22. Kormánykörökben tagadják, hogy a karlisták fegyvereket szállítottak volna Spanyolországba. A karlista képviselők gyűlést tartottak, hogy tudomásul vegyék Don Carlos utasításait. (Magy. Táv. Ir.)

Olaszország és Kína.

Róma, márczius 22. Umberto király ma kihallgatáson fogadta a kínai követet, aki este visszautazik Londonba.

Salvadore Raggi haladéktalanul Pekingbe utazik, ahová 40—50 nap mulva érkezik meg és újra felveszi a tárgyalást Kinával. A kérdés megoldása csak körülbelül két hónap mulva várható. (Magy. Táv. Ir.)

Az amerikai ezüstháboru.

London, márczius 22. Amint a Times-nek New-Yorkból jelentik, egyre több jel vall arra, hogy a demokrata párt ezüst-ringje jóval a nemzetgyűlés összeülése előtt akarja dülöre vinni az ezüstkérdést és kényszeríteni a párt minden tagját, hogy az ezüstkérdés mellett állást foglaljon vagy a párttól elszakadjon. A keleti államok demokratái ebben a kérdésben megint ellentétben állanak a nyugatiakkal. (Magy. Táv. Ir.)

Robbanás.

Páris, márczius 22. A Morlan Boulevardon, a hadügyminiszteriumnak alárendelt laboratóriumában, amelyben új löporfajokkal tesznek kísérleteket, ma este 6 órakor nagy robbanás történt, amely megsebesített három embert, még pedig a laboratórium igazgatóját, egy mérnököt és egy szolgát. A robbanás oka még ismeretlen. Girard, a laboratórium igazgatója azonban azt hiszi, hogy a robbanást nem gonosz szándék idézte elő. (Magy. Táv. Ir.)

Páris, márczius 22. A Morlan Boulevardon levő laboratóriumban történt robbanás nem volt oly veszedelmes, mint eleinte hitték. A három sebesült csak könnyű sérülést szenvedett. (M. Táv. Ir.)

Páris, márczius 22. Hivatalosan jelentik, hogy a Boulevard Morlan-on levő laboratóriumban tegnap történt robbanás vasuti kocsik világítására való gázakkal végzett kísérletezés közben történt. Egy kőszia hír azonban, amelyet a Havasügynökség csak föntartással közöl, azt mondja, hogy a robbanás olyan kísérletek közben történt, amelyeket a touloni és bourgesi robbanások következtében különféle puskaporok érintkezésével végeztek és hogy ez az érintkezés okozta a robbanást. Ebből az következnék, hogy a touloni robbanást vigyázatlanság okozta és nem bűnös szándék. A »Gaulois« szerint a robbanás egy új fajta puskaporral végzett kísérletezés közben történt, ami megmagyarázza az illetékes körök tartózkodását. (Magy. Táv. Ir.)

KÖZGAZDASÁG.

A keresztény szövetkezetek pártolása.

A nemrég megalakult ker. szövetkezeti központ intézősége: gróf Zichy Aladár elnök, Gieswein Sándor és dr. Major Ferencz alelnökök fehhívást bocsátottak ki a keresztény szövetkezeti ügy barátaihoz, hogy anyagilag támogatásban részesítsék e szövetkezetek ügyét.

»Legtöbbje ezen szövetkezeteknek — ugymond a felhívás — önmagukra hagyatva, súlyos nehézségekkel küzd. Érzik nehézségeit az ügyvitelnek, az ügykezelésnek, mely kereskedelmi szakismeretet tételez föl; fogyasztási szövetkezetek pedig különösen érzik nehézségeit az árubeszerzésnek, mely ezen szövetkezetek sikeres működésének alapját képezi. Szövetkezetek tehát így önmagukra hagyatva sem a kellő működést nem képesek kifejtetni, sem azon eredményeket létrehozni, melyek megvalósítását a szövetkezetektől várnók és reményelnők.

Ennek fölismerése indított minket arra, hogy megalakítsuk a fővárosban a Keresztény Szövetkezetek Országos Központját, melynek czélja s feladata leendő keresztény szövetkezeti ügyet előmozdítani, új szövetkezetek alakulását elősegíteni, a meglévő szövetkezetek árubeszerzését közvetíteni.

Az alapszabályok értelmében az Országos Központ pártoló tagjai lehetnek mindazok, akik évenként tetszés szerinti, de legalább 5 frt évi összeggel járulnak a keresztény szövetkezeti ügy előmozdításához. A tagdíjak és jelentkezések a Keresztény Szövetkezetek Országos Központja címére (Budapest, VI. Molnár-utca 11. sz. Kath. Kör) küldendők.

A monarchia február havi külkereskedelme. Az osztrák-magyar monarchia kereskedelmében a február havi behozatal 63.2 millió forint volt, vagyis 2.1 millióval kevesebb, mint a múlt év február havában. A kivétel 66.6 millió forint volt, vagyis 12 millióval több, mint a múlt év február havában. A február havi kereskedelmi mérleg aktívuma tehát 3.4 millió volt a múlt évi 10.7 millió forintos passzívummal szemben. Január és február hónapokban a behozatal 128.2 millió forintra, a kivétel 130.3 millió forintra rugott; a múlt év megfelelő szakához képest a behozatal 1.2 millióval csökkent, a kivétel pedig 21.9 millióval emelkedett. A kereskedelmi mérleg aktívuma e szerint 2.1 millió frt a tavalyi 21 milliónyi passzívummal szemben. *A javulás tehát 23.1 millió forint*

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piacon 1899. márcz. 20-21-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 9.40—9.70. Kétszeres buza 7.70—8.10. Rozs 7.60—8.—. Arpa 5.40—5.90. Zab 5.40—5.60. Tengeri: 4.40—4.60. Borsó 15.—. Lenese 17.—. Bab 6.80. Köleskása 11.50. Burgonya 2.10. 100 kiló lángliszt 16.50, zsemlyeliszt 15.50, fehérkenyér liszt 14.50, barnakenyér liszt 13.—, széna fuvarral 2.—, szalma 0.60 Szalonna 60.—, 6 kiló zsúp-szalma —06, 150 dkg alom-szalma —03. 1 köbm. bükkfa 3.20, tölgyfa 3.—, cserfa 3.35. 100 kiló marhahús 48.—. Öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 46.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —32, Szilva pálinka —80. Szesz 95.—. 1 mm. kőso 10.70. nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 32.—, szappan 25.—, birka gyapju —, magyar gyapju —, Egy hektoliter ó-bor 34.—, uj bor 26.—, mész 1.20, kemény faszén 1.70, puha faszén 1.50, kendermag 12.20. köles 5.50, repeze —, dió 17.—, mogyoró —, aszalt szilva 17.—. Egy kilogramm savanyú káposzta 10, szalonna 66, sertéshus 52, juh-hus 32, vörös hagyma 8, fog-hagyma 28, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 12. Egy liter kőolaj 20. 1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1899. évi márcz.
21-ről Tiszta buza körülbelül 400 hltr, kétszeres buza 100 hltr, rozs 250 hltr, árpa 100 hlt. zab 170 hltr, tengeri 350 hltr, burgonya 750 hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 45 drb., félhizott 60, sovány 110, süldő 175, malac: 280, hizott marha 9, jármás ökör 240, fejős tehén 180, borju 100, bivaly —, juh és kecske 300, ló 332.

Marha ártáblázat 1899. márczius 21-ről.
Egy pár első rendű jármás ökör 290—330, egy pár másodrendű jármás ökör 200—300, egy pár harmadrendű jármás ökör 115—190, 1 drb. fejős tehén 45—100, 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 93—85, 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 43—85, 1 drb. veres borju 10—18, 1 drb. fél éves borju 17—25, 1 drb. egy éves borju 22—33, két éves borju 32—56, 1 pár hizott sertés 46—78, 1 pár fél éves 22—25, 1 pár egy éves sertés 34—54, 1 pár két éves sertés 54—78, egy drb. igás ló 50—90, 1 pár ökörbőr 16—21, 1 pár tehénbőr 12—16, 1 pár borju bőr 5—8, 1 pár lóbőr 6—10.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Határidők.

Az irányzat szilárd	
Buza márcziusra	10.64
Buza októberre	8.59
Uj tengeri	4.55
Rozs őszre	7.92
Zab őszre	5.72
Tengeri augusztusra	

Értéktőzsde.

Budapest, márczius 22.

Az irányzat gyenge	
Osztrák hitel	368.25
Magyar hitel	397.50
Allamvasut	364.90
Rimamurányi	307.—
Magyar jelzalog	249.—

Salgótarjáni	636.—
Wagon-kölcsön	623.—
Villamosvasut	225.—
Magyar leszámítoló	353.25
Iparbank	104.25
Budapest közuti	404.50
Kereskedelmi	1011.50
Déli vasut	78.—

Az irányzat nyugodt

Budapest, márczius 22.

Osztr. hitel	367.25
Magyar hitel	396.—
Allamvasut	362.97
Birodalmi márka	58.75

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. márczius 22-én.

Magyar aranyjárdék 4%	119.80
Magyar koronajárdék	97.85
Magyar vasuti kölesön aranyban 4,0%	121.—
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2,0%	101.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	120.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	367.5
Italmérsi jog megváltási kötvény	106.50
Horvát-szlavón földtehermentesítési kötvény	96.75
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölesön	169.25
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölesön	141.—
Osztrák járadék papírban	101.—
Osztrák járadék ezüstben	100.75
Osztrák járadék aranyban	120.—
Osztrák korona járadék	101.40
Osztrák államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	912.—
Magyar hitelbankrészvény	396.25
Osztrák hitelintézeti részvény	367.75
Osztrák-magyar államvasuti részvény	363.20
20 frankos arany (Napoleon d'or)	358.60
Németbirodalmi márka	58.05
London vista	120.40
Párisi vista	47.80
20 márkás arany	11.79

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Bajó Gyula. Cséffa. Értesülésünket igen megbízható forrásból merítettük és módunkban volt látni erre vonatkozó okmányokat is. Hogy a mi értesülésünk igaz-e, vagy a beküldött közlemény állítása? majd — elváltik a vallatásnál. Dr. *Stokker* József ügyvéd már beadta a felelőzést, melyet

nem két megbízó, hanem 73 cséffai birtokos írt alá. Hagyjuk a dolgot a maga útján menni. Sem pro, sem kontra addig nem közlünk semmit, míg az illetékes fórum nem foglalkozik az ügygel. Bajó ur közleményét különben annak durva hangja miatt még a nyíltérben sem adnánk le és ezért hálás lehet, mert alapos sajtópert kapna érte. Arról pedig legyen meggyőződve, hogy Lipótmezőre való embert nem hagynának az illetékes hatóságok olyan fontos helyen, mint ahol az illető van, akiről ezt a szépséges hírt akarja a cikk terjeszteni. Végül az olyan kifejezéseket: a közönség megtévesztésére és félrevezetésére szánt cikk stb. nemcsak lapunk, hanem tudósítónk nevében is visszautasítjuk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

ERŐDI H. CZUKRÁSZATA

Nagyvárad, Fő-utca.

Felvállal és pontosan teljesít, úgy *helybeli*, mint *vidéki*, mindenféle szakmájába vágó megrendeléseket *mérsékelt árak* mellett.

Vidéki küldemények gondos csomagolás és pontos *szétküldés* következtében, rendes időben és *sértetlen* állapotban érkeznek.

Ugyanott mindenféle húsvéti csukor-, selyem- és plüs-dísztojások 3 krtól 10 frtig kaphatók.

Nagy kiárusítás!

Fő-utczai (Olaszi) üveg-, porcellán- és lámpa-kereskedésében
raktáron levő

Majolica, Fayance, Teracota egyéb diszárukat, olajnyomatu képeket,

mivel azokat jövőre tartani nem szándékozom, minden elfogadható áron **kiárusítom.**

— Továbbá az üzlethelyiség nagyobb javításának eszközölhetése végett más egyéb árukat is **mélyen leszállított áron** bocsájtok a nagy készlet és helyszüke miatt eladásra, u. m. **étkező, theás, kávés, ozsonmás, fekete kávés és mosdó-készleteket, lámpákat, csillárokat, üveg-készleteket, konyhai edényeket, alpacca China-ezüst árukat és evő-eszközöket.**

Tisztelettel:

Déry János,

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.